

Török népballada Buda elestéről

Irodalmi értékű egykori emlék az Islám 250 év előtti gyászáról

Lezajlottak a Buda visszafoglalása kétszázötvenedik évfordulója alkalmából rendezett ünnepségek. Kevés szó esett arról, hogy a keresztény Európa döntő diadala milyen hatást tett a török népre, pedig rendelkezésünkre áll erre vonatkozólag egy rendkívül érdekes és komoly irodalmi értékű dokumentum.

Kunos Ignác, a kiváló magyar orientalista, a budapesti egyetemen a török nyelv és irodalom tudós előadója a múlt század nyolcvanas éveiben néhány hetet töltött Adakaleh szigetén. Az itt élő törökség a maga sajátos dialektusában gyakran énekelgetett itt egy népdalt, amelynek néhány sora felkeltette Kunos Ignác érdeklődését. Ilyenket hallott: „Német kézre került búbájós Budánk...” Majd ezt dalolták: „Buda végvárában szüzek hervadoznak...”

A tudós agyában megragadtak a sorok. A világháború után fedezte fel, hogy tulajdonképpen mit hallott Adakaleh szigetén. Amikor a háborúutáni évtizedekben új lendületet vett a török nyelv, az *Iqdan* című napilap népköltészeti gyűjtést rendezett. Ennek egyik eredménye a *türk idiomájú ballada Buda elestéről*, amelyből Kunos Ignác annakidején részleteket halott Adakaleh szigetén. A nagy orientalista érdeme, hogy a gyönyörű népballadát közlő netjük magyar nyelven. Így hangzik hű forrásban az egykorú költemény:

*Buda végvárában cserje, csalit felett
Vadludak és darvak lomhán keringenek,
Szomorú fogságban szüzek epekednek.
Német kézre került búbájós Budánk.*

*Buda végvárában uccasoros császi,
Ahmed szultán néven dicsőül egy dzsámi,
Fel-felsikoltanak vallásunk sirámi,
Német kézre került búbájós Budánk.*

*Buda végvárában szüzek hervadoznak,
Islám segítségért sirván sóhajtoznak,
Félelmetés mátol mit várhat a holnap?
Német kézre került búbájós Budánk.*

*Rácsillog egy csillag az ég peremére,
Tizenkét virágszál vashól bilincseré,
Hitetlen is remeg Allah nagy nevére.
Német kézre került búbájós Budánk.*

Forrás víze mellett nincs szent mosakodás,
Minarés mecsetben nincsen fo hászkodás,

*Gyaut és Islám között nincsen barátkozás,
Német kézre került búbájós Budánk.*

*Sárarány serlegben sárgállik a henna,
Fürtöm éjjelében gyémánt jésüm foga,
Lengő fátyolkendőm ősi szél szaggatja,
Német kézre került búbájós Budánk.*

*Buda végvárában szerdár lánya vagyok,
Anyámnak, apámnak egyetlenje vagyok,
Arany ketrecekében bús báránka vagyok,
Német kézre került búbájós Budánk.*

*Halványfényű félhold dereng fenn az égen,
Tizenkét virágszál az éj sötétjében,
Sorvadoz az Islám Budán börtönében.
Német kézre került búbájós Budánk.*

*Csillagtalan éjjel leskel az ellenség,
Vérem nem kívánja hitetlennek véréit,
Lelkimmel váltom meg szeretteim éltét.
Német kézre került búbájós Budánk.*

*Buda végvárának jala szét nem hullhat,
Magas bástyájáról szem le nem pillanthat,
Szakállas ágyúkból golyó nem szóródhat.
Német kézre került búbájós BBudánk.*

*Ős Buda lánykái el-kikémlődnek,
Úttalan utakról segítségre lesnek,
Mának bánatja holnap a tiétek.
Német kézre került búbájós Budánk.*

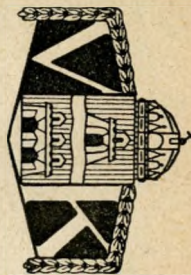
*Éjjek éjjelében otthonunkra törnek,
Idegen imára templomukba visznek,
Kökereztük elé le is térdeltetnek,
Német kézre került búbájós Budánk.*

*Vitézlő végvárunk, Buda régi vára,
Minden röge, köve vérrrel átátzatva,
Vértanúink teste porladoz alatta.
Német kézre került búbájós Budánk.*

*Darumadár elszáll, fülemüle hallgat,
Halkká váló hangja sebzelt szívet szaggat,
Könnyek fakasztanak vérvörös rózsákat,
Német kézre került búbájós Budánk.*

*Mekka felől három ágyú torka hördült,
Csütörtöki napon a nap elsötétült,
Pénteknek szent napján Buda sorsa eldült.
Német kézre került búbájós Budánk.*

*Padisah, nagy urunk, hódítsd ismét vissza,
Árulóknak véréit földünk mind felissza.*

Budapestre vonatkozó újságcikkek		Szerző:	
		Cim: <i>Török népballada Buda elestéről</i>	
Forrás: <i>Magyar Szólap</i>		Idő: <i>1936. IX. 20.</i>	
(Hely) <i>PK</i>		(Idő)	
(Köt. v. füz.)		(Oldal)	
Tárgy:		Idő: <i>1686/1936</i>	
Hely:		Személy:	
Helyszám: <i>9439</i>		Oszályozás:	